

Ukrainians in the title ethnos. As a result of census maps had drawn maps of settlement Ukrainian diaspora in Russia in terms of administrative units of middle and lower level. Particular attention is paid to mapping settlement Ukrainians on Ukrainian ethnic territories in Russian Federation.

The next census in the Russian Federation may show a significant decrease in the number of Ukrainian diaspora. Ukrainians living in the country because of the political situation during the census will point no Ukrainian nationality. It may be a tougher policy towards ethnic Ukrainian, which will be implemented in the complications of working conditions for Ukrainian labor migrants limit of Ukrainian companies and organizations. In the Far Eastern and Siberian federal districts can reduce the share of Ukrainian through a significant distance from the Ukraine, assimilation processes that lead to the loss of national identity.

Implementation of the European vector can cause weakening due to the historical homeland of the Ukrainian diaspora in Russia. Ukrainian general store in the country's own ethnic identity and resist assimilation processes. After Ukraine-Russian mixed marriages, the presence of migrant workers who work in Ukraine and in the Russian Federation, the exchange of information and material resources. Incomplete organizational formation of communities, high dispersion, weak financial and economic conditions, internal confusion, disunity Ukrainian Diaspora, lack of Ukrainian state policy aimed at preserving the national identity of Ukrainian in the Russian Federation as a basis for joint Ukraine and Ukrainians post-Soviet strategic plans in the future makes it difficult if not impossible to develop Ukrainian diaspora in Russia.

Key words: Ukrainian diaspora, assimilation, ethnic minority, ethogeographical and ethnolinguistic processes.

Надійшла 26.01.2017р.

УДК 911.3 : 32

Тарас КОЗАК

ГЕОГРАФІЯ ВПЛИВУ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ НА ФОРМУВАННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОЇ ВЛАДИ І САМОВРЯДУВАННЯ

Окреслено вагоме значення впливу політичних партій на територіально-політичну структуру суспільства. В загальноукраїнському розрізі проаналізовано склади обласних, міських рад обласних центрів, а також вибори мерів обласних центрів та великих міст опираючись на результати місцевих виборів 2015 року. Геопросторовий аналіз партійно-політичної системи України здійснено з урахуванням критеріїв територіально-політичної цілісності, етнографічних відмінностей, можливостей поширення регіонального чи етнічного сепаратизму. Виявлено територіальні тренди щодо складу органів місцевого самоврядування.

Ключові слова: вибори, географія впливу, політична партія, партійно-політична система, місцева влада, самоврядування, політична взаємодія.

Постановка проблеми. Впродовж усієї еволюції українського державотворення і в сьогоденні надзвичайно актуальною є проблематика місцевого самоврядування. У листопаді 1996 року Україною було підписано Європейську хартію місцевого самоврядування. В документі зазначено право на самостійне вирішення питань громадами в межах Конституції і законів.

В контексті сучасних геополітичних викликів, а саме євроінтеграційних процесів, революцій, реформ, військового конфлікту, індикаторами й координаторами територіального розвитку повинні стати сильні партійні інституції. Великобританський експерт з проблем регіоналізму Б. Смоллі аргументує, що «органи місцевого самоврядування... є розташовані найближче до громадян... Ці органи відповідальні за реалізацію тих чи інших ініціатив після їхнього запровадження» [1]. Відтак саме вони у тісній взаємодії із політичними силами збалансують загальнонаціональні та регіональні інтереси суспільства, нівелюватимуть регіонально-політичні суперечності. Очевидно, що на локальному рівні закладаються основи суспільно-політичного становища, які

визначатимуть територіальну структуру держави.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження політичної сфери проводиться науковцями кількох дисциплін: політології, соціології, психології, історії, географії. Отже, такий аналіз має міждисциплінарний характер. Науковці-географи своїми працями значно розширюють понятійно-термінологічний апарат, інструментарій науки, теоретико-методологічне поле електоральних досліджень. Дану тематику з позицій геопросторового аналізу розглядали вітчизняні географи (С. Греков [2], М. Дністрянський [3], І. Косташук [4], О. Склярська [5], С. Трохимчук [6], О. Федунь [6], В. Шишацький [7], Б. Яценко [8]), а також іноземні (А. Гендзвілл [9], Т. Зарицький [10], М. Собчинський [11], Дж. Егню, П. Дж. Тейлор, Р. Джонстон, А. Мур та інші). Також у складі Українського географічного товариства активно функціонує комісія з регіональної політики (під керівництвом Я. Б. Олійника). Її дослідження спрямовані на удосконалення територіальної системи державного управління, формування державної регіональної політики. Водночас, можна констатувати той факт,

що українські географи недостатньо приділяли уваги характеристиці впливу політичних партій через призму їх взаємодії із органами місцевого самоврядування.

Метою статті є дослідження геопросторового розвитку політичної сфери українського суспільства. Для розкриття мети було поставлено такі **завдання**: простежити історико-географічні передумови формування політичної ментальності населення; здійснити аналіз електоральних симпатій за результатами місцевих виборів 2015 року; проаналізувати склади органів місцевого самоврядування; виявити основні тенденції, щодо територіально-політичних особливостей регіонів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Історико-географічне становлення та розвиток політичної сфери українського суспільства в значній мірі окреслило різноманіття електоральних уподобань жителів усіх регіонів. Крім того сформувало передумови для територіального розмежування, виокремило доцентрові та відцентрові тенденції, суспільно-географічні засади політичної активності.

Першою українською політичною організацією було «Братство тарасівців». Воно діяло із 1891 року як нелегальне студентське об'єднання, що стояло на засадах самостійності України. Після його заборони, чимало членів відійшло від самостійницьких до автономістичних поглядів в межах федеративної Російської держави. З середини XIX ст. геополітичний центр переміщається з історичних земель Слобожанщини, Полтавщини, Київщини на західноукраїнські землі. Галичина стає активним осередком громадсько-політичного й культурно-релігійного життя українського етносу (утворення українських партій, діяльність культурно-просвітницького товариства «Просвіта», Наукового товариства імені Шевченка). Наприкінці XIX – початку XX ст. починають свою діяльність перші українські партії: Русько-Українська радикальна партія, Українська соціал-демократична партія, Українська національно-демократична, Організація українських націоналістів. Так, політична організація – Головна Руська Рада координувала громадсько-політичний розвиток українців, що проживали у Східній Галичині. Її основна ідея, як і більшості політичних сил, зводилась до національної автономії краю в складі Австрійської монархії згідно етнічного принципу. Діяла досить широка мережа філіалів даної політичної сили, загалом вона контролювала діяльність 50 місцевих руських рад. У цей же час в Наддніпрянській Україні виникають нові національно-політичні організації: Революційна

українська партія, Українська соціалістична партія, Українська народна партія, Українська соціал-демократична робітничка партія, Українська демократично-радикальна партія. Їхні програмні цілі варіювались від державної незалежності до ідей автономії України в складі Росії. В роки Першої світової війни українські політичні партії висловлювали лояльність до Австро-Угорської та Російської монархії. Як наслідок у них були різноманітні стратегічні орієнтири, що не сприяли консолідації суспільства. Повоєнний період характеризується значним звуженням політичного руху, який набуває свого апогею після Другої світової війни. Утверджується більшовицька ідеологія, яку репрезентує Комуністична партія. Усі політичні партії, окрім неї, були заборонені. Низка громадських організацій діє лише під контролем радянської влади. Внутрішньополітичне становище досить складне. Незважаючи на це, в середині XX ст., виникає політична опозиція за відродження української національної самосвідомості. Зростає представництво української політичної еліти в складі КПРС. Натомість, певна лібералізація політичної сфери в Правобережній Україні, столітні навички безперервної розбудови громадянського суспільства, стали вагомим рушієм регіонального розвитку. Близько двох сотень галицьких українців здобули важливий досвід конституційних практик. Відтак громадсько-політична організація, електоральна активність західних регіонів кардинально протиставляється більш консервативним східним регіонам.

Після Революції Гідності (листопад 2013 – лютий 2014 рр.) в Україні відбулись президентські та парламентські вибори. Назривала необхідність місцевих виборів, адже востаннє вони були в 2010 році, коли здійснювався чималий адміністративний тиск провладною політичною силою (Партією регіонів). Таким чином зводився нанівець електоральний запит суспільства. Місцеві вибори 2015 року мали завершити оптимізацію партійно-політичної системи. Проте, як і п'ять років тому, зафіксовано критично низький поріг явки на місцевих виборах. Сумарна явка по Україні становила 46,6% [12].

За депутатів і голів сільських, селищних рад, як і раніше, голосували за мажоритарною системою, а за обранців районної й обласної рад не за змішаною, мажоритарно-пропорційною, а виключно за пропорційною. Право висувати кандидатів закон залишив тільки за партіями (блоками партій), хоча вони могли включати до своїх списків позапартійних осіб. За підсумками виборів мандати розподілялися

лише між кандидатами зі списків партій, що подолали п'ятивідсотковий бар'єр.

Менше третини виборців проголосувало на сході (Донецька та Луганська область). Понад половину виборців здійснили свій громадянський обов'язок в Івано-Франківській, Хмельницькій, Рівненській та Вінницькій областях. Найбільш активним був електорат західних областей (Волинська, Тернопільська, Львівська область). Місцеві вибори не відбулись в окупованій Автономній Республіці Крим, деяких адміністративних районах Донецької та Луганської областей. Загалом в

місцевих виборах брали участь 132 політичні партії. За результатами голосування 28 партій представлені в обласних радах (див. рис. 1, 2). З них 16 представлени тільки в 1 обласній раді. За підсумками голосувань місцевих виборів в Україні 2015 року обласні ради сформували такі партії-лідери: БПП «Солідарність», ВО «Батьківщина», Опозиційний блок, УКРОП, ВО «Свобода», Радикальна партія Олега Ляшка, Об'єднання «Самопоміч», Відродження, Наш край, Аграрна партія України (див. рис. 3).

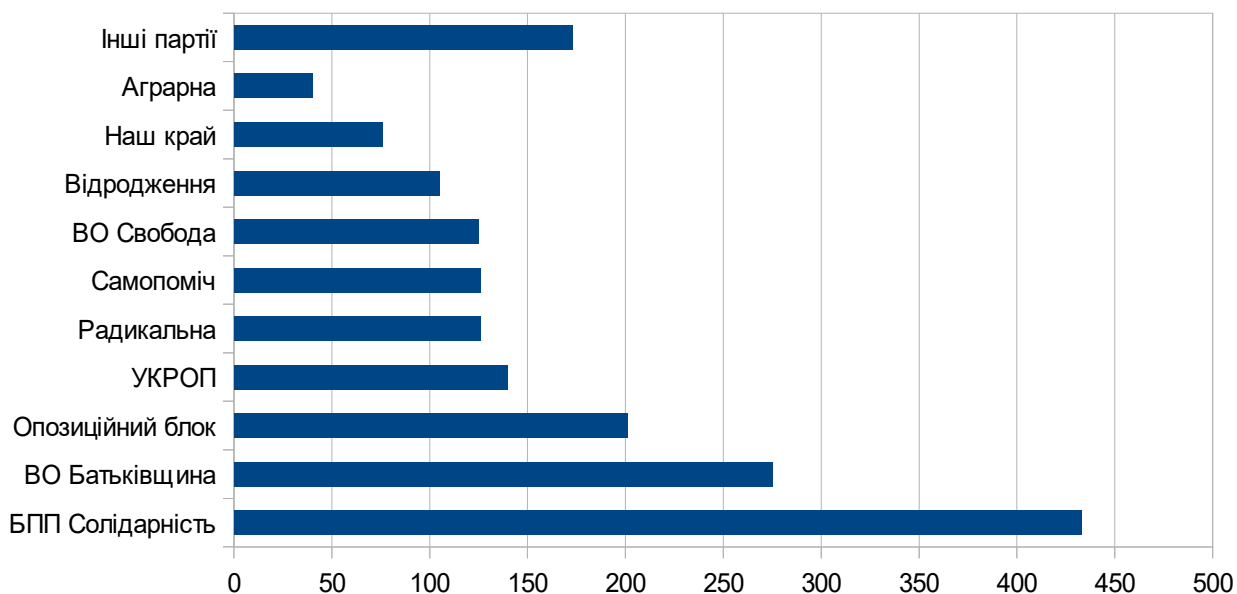

Рис. 1. Кількість обласних рад, де представлені політичні партії за результатами місцевих виборів 2015 року

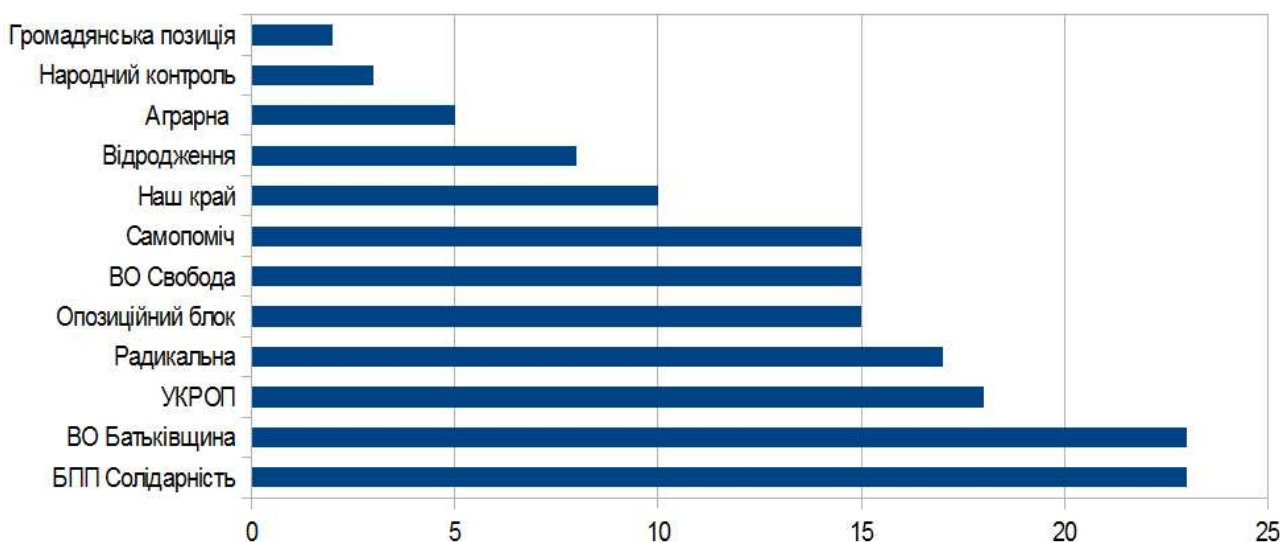

Рис. 2. Сумарна кількість партійних місць в усіх обласних радах за результатами місцевих виборів 2015 року

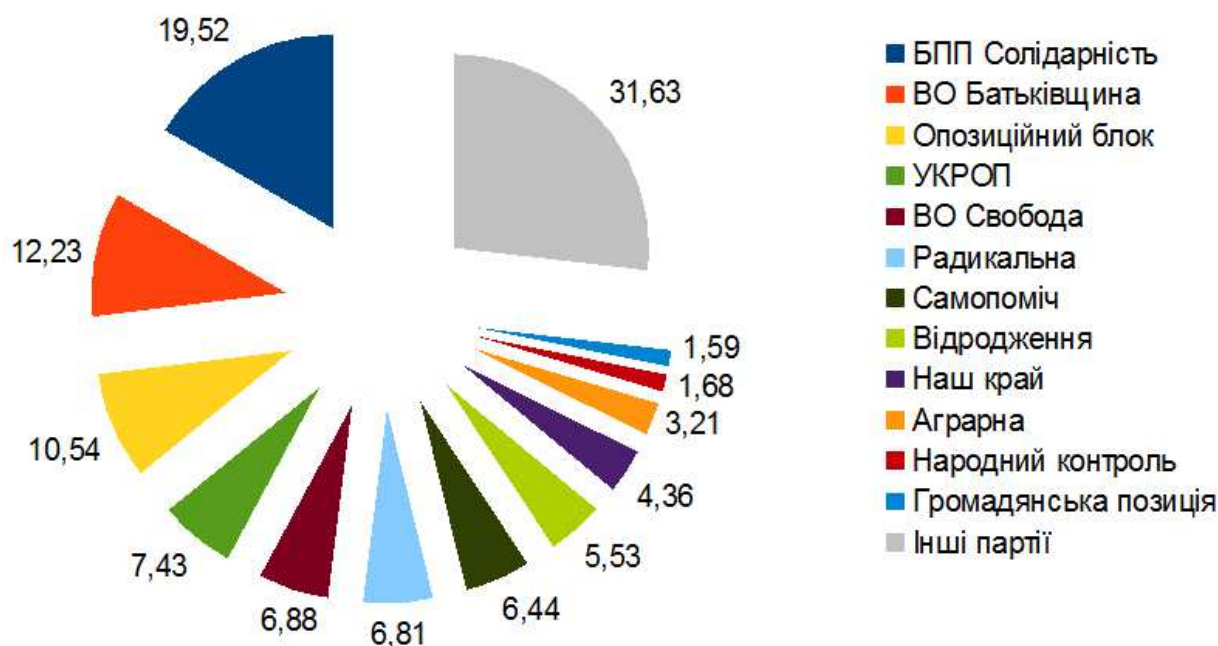

Рис. 3. Зведені результати голосів (%) місцевих виборів до обласних рад в партійному співвідношенні

Провладна партія БПП «Солідарність» представлена в усіх обласних та місцевих радах. Найбільшу підтримку їй висловили Вінницька, Тернопільська, Львівська, Івано-Франківська, Чернівецька, Рівненська, Житомирська, Київська, Черкаська, Полтавська, Херсонська області, місто Київ. Найменша підтримка в Запорізькій, Миколаївській, Чернігівській областях. На рівні із ВО «Батьківщина» вона представлена в обласних радах Кіровоградської та Сумської областей, а з Радикальною партією на Чернігівщині. ВО «Батьківщина» також представлено в усіх регіонах, хоча партія не набрала більше, ніж інші політичні сили. Найвагоміше представництво у Вінницькій, Рівненській, Житомирській, Волинській області. Опозиційний блок найвищу підтримку здобув у Дніпропетровській, Запорізькій, Одеській, Миколаївській області. Не отримав представництва у 10 облрадах західних та центральних областей (в т.ч. Києві). Радикальна партія Олега Ляшка заручилася вагомою підтримкою в Чернігівській області. Натомість вона не ввійшла до 7 обласних рад заходу й півдня. Базовим регіоном підтримки Самопоміч є Львівська область, Київ. Не представлена в 11 регіонах, переважно в південних та східних областях. В Свободи найкращий електоральний результат в Тернопільській, Івано-Франківській, Львівській областях. Схід та південь не обрав партію праворадикального спрямування, загалом 11 регіонів. Окремими ареалами виділялась електоральна підтримка політичних партій: УКРОП (Во-

линська, Дніпропетровська область), Єдиний Центр (Закарпатська область), За конкретні справи (Хмельницька область), Відродження (Харківська область). Владні інститути на місцях середньостатистично формують 7-8 партій. Найбільша кількість політичних партій (по 10) простежується в обласній раді Полтавської, Чернівецької областей, а найменша (5) в Одеській обласній раді. Важливим показником партійної впливовості є депутатський склад обласних рад. Це число варіюється від 64 (11 обласних рад) до 120 осіб (Харківська та Дніпропетровська область). В 9 обласних радах кількість депутатів становить 84 особи. Вважаємо, що така кількість депутатів близька до виправданої, проте потребує незначного скорегування. Електоральні симпатії виборців традиційно диференціюються за регіональною приналежністю (див. рис. 4). Так, політичні партії Солідарність, Самопоміч, Свобода, Батьківщина абсолютну більшість здобули в обласних та місцевих радах західної України. У центральних та північних областях, окрім партій демократичного спрямування серед переможців новостворені політичні сили: Наш край (Чернігівщина), УКРОП (Дніпропетровщина). На півдні та сході найбільшу підтримку здобув Опозиційний блок. Від нього не набагато відстали БПП «Солідарність», УКРОП, Самопоміч.

У першому турі виборів своїх міських голів обрали 3 обласні центри (Харків, Одеса, Тернопіль) та 2 міста обласного підпорядкування (Слов'янськ, Лисичанськ). В листопа-

ді відбувся другий тур виборів міських голів. Україна обирала мерів 18 обласних центрів, 10 міст обласного значення, Києва. Явка була доволі низькою – 34%. Серед 29 міст у 9 – було переобрано чинних голів, а у 20 – нових. При цьому у 6 містах (Дніпро, Івано-Франківськ, Миколаїв, Черкаси, Чернігів, Біла Церква) мерами стали ті, хто в першому турі посів друге місце. Підвищена конфліктність спостерігалась у Кривому Розі, Маріуполі, Красноармійську. Чимало міських голів у південно-східних регіонах змінили свою партійну приналежність (Партія регіонів→БПП «Солідарність»), але відзначаються сталою орієнтацією на провладні політичні сили. В прифронтових територіях більшість новообраних мерів були самовисуванцями, часто безпартійними (наприклад в Маріуполі, Краматорську, Северодонецьку, Запоріжжі, Херсоні). У західних та центральних регіонах до влади прийшли представники

національно-демократичних сил. Окремим ареалом виділяється підтримка націоналістичної сили ВО «Свобода» (Тернопіль, Івано-Франківськ, Хмельницький). Діаметрально-протилежний вибір на фоні регіонального в обласному центрі Закарпаття, а саме на користь представника від партії Відродження. Загалом, результати виборів міських очільників у великих містах (див. табл.) можуть видозмінювати не тільки локально-містечкові, але і загальнонаціональні політичні розпорядки. Пояснюється це тим, що кандидатів підтримують як всеукраїнські політичні сили, так і різноманітні олігархічні групи. Останні навіть вступають в гостру конфронтацію між собою. Яскравий приклад – місто Дніпро, де за сферу впливу змагались між собою представники Опозиційного блоку (близький до олігархічних груп Ахметова, Пінчука) та УКРОПУ (олігархічна група Коломойського).

Таблиця 1.

Результати виборів мерів обласних центрів України, 2015 р.

Партійна приналежність мерів, що одержали перемогу	Кількість мерів, що одержали перемогу	Обласний центр, де здобута перемога
БПП «Солідарність»	5 кандидатів	Київ, Чернігів, Кропивницький, Луцьк, Житомир
Самовисування	4 кандидати	Запоріжжя, Херсон, Рівне, Чернівці
ВО «Свобода»	3 кандидати	Тернопіль, Хмельницький, Івано-Франківськ
ВО «Батьківщина»	2 кандидати	Суми, Черкаси
Самопоміч	2 кандидати	Львів, Миколаїв
Відродження	2 кандидати	Харків, Ужгород
УКРОП	1 кандидат	Дніпро
Довірай справам	1 кандидат	Одеса
Совість України	1 кандидат	Полтава
Вінницька європейська стратегія	1 кандидат	Вінниця

Аналіз результатів місцевих виборів 2015 року дає змогу виокремити такі особливості просторового розвитку політичної сфери українського суспільства: зросли протестні настрої праворадикального спрямування, що вилилось в електоральну підтримку ВО «Свобода». Так як інша партія такого спрямування (Правий Сектор) участі у цих виборах не брала. Вважаю, що негатив виборчої компанії полягав у втраті інтересу до волевиявлення, нещільній мережі партійних осередків, їх малочисельності. Місцеві осередки демократичних партій вели не стабільну діяльність, зокрема не працювали із виборцями соціальних груп Донбасу. Також на сході була відсутня реальна партійна альтернатива. Голоси виборців розпоршуються за проєвропейські сили і концентруються за умовну опозиційну силу (Опозицій-

ний блок). До позитивних моментів можна віднести добротне представництво деяких проєвропейських політичних сил у південних та східних регіонах. Позитивні зміни відбулись у статеві-віковій структурі депутатського корпусу, адже зросла частка осіб жіночої статі, зменшився середній вік депутатів. У південно-східних регіонах партії місцевих еліт відібрали голоси Опозиційного блоку. За результатами виборів не має одноосібного партійного лідерства. Відповідно строкатий склад обласних та місцевих рад ускладнюватиме процеси прийняття рішень, проте зменшуються ризики авторитаризму. Також це сприятиме уникненню розколу країни через органи місцевого самоврядування. Отже, результати місцевих виборів вплинули на розвиток партійно-політичної системи України. Вони кардинально змінюють

політичну палітру місцевої влади, формують нові центри впливу, регіональні політичні еліти, які будуть впливати на територіальну організацію суспільства. Вважаю за необхідність вибудувати політичну систему поміркованої конкуренції. Для цього пропоную здійснювати фінансування політичних партій із державного бюджету, заборонити платну політичну рекламу, відмовитись від оприлюднення соціологічних результатів перед виборами, зменшити виборчі цени (наприклад, 5% прохідний бар'єр, грошову заставу). Місцеві вибори засвідчили збільшення територій, де в пріоритеті національно-демократичні ідеї, що збалансують регіонально-політичні суперечності. Водночас перед політичними партіями залишається досить велике електоральне поле (понад 60%) для завоювання симпатій виборцями.

Висновки. Сьогодні надмірна централізація влади в такій розрізненій країні як Україна стала причиною того, що більшість населення і цілі області є відчужені від політики та процесу прийняття життєво важливих рішень. Вихо-

дючи із цих вимог уряд намагається зменшити сепаратистські вияви, знизити політичну напругу між центром-периферією, а також розриви у рівнях соціально-економічного розвитку шляхом перерозподілу владних повноважень на користь об'єднаних територіальних громад в регіонах. Водночас категорично проти ставлюсь до ідей окремих політиків, щодо особливого статусу Донбасу в межах держави. Так як в даній ситуації децентралізація носитиме виключно політичну специфіку, а не соціальну.

З проведеного дослідження можна зробити наступні висновки: історико-географічні передумови заклали підвалини української партійно-політичної системи; сьогодні у ній відбуваються істотні зміни, що викликані насамперед геополітичними викликами; політичним партіям відводиться роль своєрідних індикаторів та координаторів регіонального розвитку, адже вони здійснюють вагомий вплив (соціальний, адміністративний, електоральний, інформаційний, культурний) на територіальну організацію суспільства.

Література:

1. McCormick Jim. Devolution's impact on low-income people and places / Jim McCormick and Anne Harrop. – Joseph Rowntree Foundation. – January, 2010. – Режим доступу: www.irfyorg.uk.
2. Сергій Греков, Марина Геренчук Динаміка зміни політичних інтересів населення Хмельницької області (в період з 2004 по 2010 рр.). – Наукові записки Тернопільського нац-го педагог. ун-ту. Серія: географія. – Тернопіль: СМП «Тайп». - № 2 (випуск 28). - 2010. – 290 с. – С. 69-73.
3. Дністрянський М. С. Політична географія України. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 348 с.
4. Іван Косташук, Віктор Торшанко Динаміка електоративної думки населення регіону Чернівецької області (на матеріалах виборів Президента України 2004 та 2010 рр.). / Наукові записки Тернопільського педагогічного університету, серія «Географія». – №2, Вип. 28 – Тернопіль: СМП «Тайп». - 2010. – с. 63-69.
5. Склярська О. І. Політико-географічні процеси в Закарпатській і Чернівецькій областях : монографія / Оксана Склярська. – Львів: Львівський національний університет імені Івана Франка, 2011. – 242 с.
6. Трохимчук С. В., Федунь О. В. Політична географія світу: Навч. посібник. – К.: Знання, 2007. – 422 с.
7. Шишацький В. Б. Електоральна географія – новий напрямок суспільної географії в Україні. // Економічна і соціальна географія. – К., 2002. Випуск 53.
8. Яценко Б. П. Політична географія і геополітика: Навч. посібник / Б. П. Яценко, В. І. Стафійчук, Ю. С. Брайчевський та ін.; за ред. Б. П. Яценка. – К.: Либідь, 2007. – 255 с.
9. Gendźwiłł Adam, Żółtak Tomasz, Rutkowski Jakub O związku partycypacji wyborczej i stabilności poparcia dla partii. Lokalne efekty frekwencyjne w wyborach parlamentarnych w Polsce w latach 2005-2011. Studia Socjologiczne. Tom: 214, Zeszyt: 3, 2014. – 107-126 s.
10. Zarycki Tomasz The New Electoral Geography of Central Europe, Research Support Scheme Electronic Library, Open Society Institute, Budapest, Virtus, Prague. 1999. – 81 pg.
11. Sobczynski Marek Ukraina, Wyd. Edition Spotkania, 1993. – 320 s.
12. Центральна виборча комісія України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cvk.gov.ua/>

References:

1. McCormick Jim. Devolution's impact on low-income people and places / Jim McCormick and Anne Harrop. – Joseph Rowntree Foundation. – January, 2010. – Rezhym dostupu : www.irfyorg.uk.
2. Serhiy Hrekov, Maryna Herenchuk Dynamika zminy politychnykh interesiv naseleennyia Khmel'nyts'koyi oblasti (v period z 2004 po 2010 rr.). – Naukovi zapysky Ternopil's'koho nats-ho pedahoh. un-tu. Seriya: heohrafiya. – Ternopil': SMP «Тайп». - # 2 (vypusk 28). - 2010. – 290 s. – S. 69-73.
3. Dnistrians'kyu M. S. Politychna heohrafiya Ukrainy. L'viv: LNU imeni Ivana Franka, 2014. – 348 s.
4. Ivan Kostashchuk, Viktor Torushanko Dynamika elektorativnoyi dumky naseleennyia rehionu chernivets'koyi oblasti (na materialakh vyboriv Prezydenta Ukrainy 2004 ta 2010 rr.). / Naukovi zapysky Ternopil's'koho pedahohichnoho universytetu, seriya «Heohrafiya». – #2, Vyp. 28 – Ternopil': SMP «Тайп». - 2010. – s. 63-69.
5. Sklyars'ka O. I. Polityko-heohrafichni protsesy v Zakarpat's'kiy i Chernivets'kiy oblastiakh : monohrafiya / Oksana Sklyars'ka. – L'viv: L'vivs'kyu natsional'nyy universytet imeni Ivana Franka, 2011. – 242 s.
6. Trokhymchuk S. V., Fedun' O. V. Politychna heohrafiya svitu: Navch. posibnyk. – K.: Znannya, 2007. – 422 s.
7. Shyshats'kyu V. B. Elektoralna heohrafiya – novyy napryamok suspil'noyi heohrafiyi v Ukraini. // Ekonomichna i sotsial'na heohrafiya. – K., 2002. Vypusk 53.
8. Yatsenko B. P. Politychna heohrafiya i heopolityka: Navch. posibnyk / B. P. Yatsenko, V. I. Stafiychuk, Yu. S. Braychevs'kyu ta in.; za red. B. P. Yatsenka. – K.: Lybid', 2007. – 255 s.

9. Gendźwiłł Adam, Żółtak Tomasz, Rutkowski Jakub O związku partycypacji wyborczej i stabilności poparcia dla partii. Lokalne efekty frekwencyjne w wyborach parlamentarnych w Polsce w latach 2005-2011. *Studia Socjologiczne*. Tom: 214, Zeszyt: 3, 2014. – 107-126 s.
10. Zarycki Tomasz The New Electoral Geography of Central Europe, Research Support Scheme Electronic Library, Open Society Institute, Budapest, Virtus, Prague. 1999. – 81 pg.
11. Sobczynski Marek Ukraina, Wyd. Edition Spotkania, 1993. – 320 s.
12. Tsentral'na vyborcha komisiya Ukrainy. – [Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.cvk.gov.ua/>

Анотація:

Taras Kozak. ГЕОГРАФИЯ ВЛИЯНИЯ ПОЛИТИЧЕСКИХ ПАРТИЙ НА ФОРМИРОВАНИЕ ОРГАНОВ МЕСТНОЙ ВЛАСТИ И САМОУПРАВЛЕНИЯ.

Определено весомое значение влияния политических партий в территориально-политической структуризации общества. В общеукраинском разрезе проанализированы составы областных, городских советов областных центров, а также выборы мэров областных центров и крупных городов опираясь на результаты местных выборов 2015 года. Геопространственный анализ партийно-политической системы Украины осуществлено с учетом критериев территориально-политической целостности, этнографических различий, возможностей распространения регионального или этнического сепаратизма. Выявлено территориальные тренды по составу органов местного самоуправления.

Ключевые слова: выборы, география влияния, политическая партия, партийно-политическая система, местные власти, самоуправление, политическое взаимодействие.

Abstract:

Taras Kozak. GEOGRAPHY OF POLITICAL PARTIES IMPACT ON FORMATION OF BODIES OF LOCAL AUTHORITY AND SELF-GOVERNMENT.

Objective. Latest geopolitical realities of the Ukrainian society (eurointegration processes, revolutions, military conflict) clearly determined the disbalance in formation of territorial party-political system. It's obvious seen in the fact that the total vector of political parties impact doesn't enable the balance to entire national and regional interests. So, among the political and geographical research it is necessary to conduct complex monitoring and analysis concerning social and geographical problems to improve the political sphere. Impact reflection through the prizm of political forces will allow to determine territorial structure of the state in space and time. **Methodology.** I used general scientific and special research methods for electoral and geographical research of territorial organisation of society political sphere. Map-making method is a perfect analytical and synthesis potential in this context. **Results.** In this article I conducted the research of political and geographical differentiation of the territory, analysed the political orientation of the population. Geospacial analyses of party-political system of Ukraine was conducted taking into consideration the criteria of territorial-political unity. I concentrated the attention on determining the party impact on formation of bodies of local authority and self-government, electoral sympathy. According to the results of local election 2015 I estimated the complement of regional and town councils of regional centres and also the elections of mayors of regional centres and large cities. I found out the territorial tendencies as for the complement of bodies of local self-government. **Practical value.** For social-geographical science the practical meaning of obtained results lies in anticipating and prospective planning of party-political system of Ukraine; representing regional politics in prospects of state unity; in further learning the problem of party impact not only in geographical science but also in similar subjects researching current condition and other structural and dynamic processes of party surroundings as well; for teaching political-geographical subjects in educational establishments.

Key words: elections, geography of impact, political party, party-political system, local authority, self-government, political interaction.

Надійшла 10.01.2017р.